

Referat fra Brugerrådsmødet den 13. oktober 2016

Rigsarkivet, København

Tilstede: Asbjørn Hellum, Allan Vestergaard, Lone Bergmann, Georg Brandt Christensen, Anni Johansen og Ronja Hougner Vejdegren

Afbud: Jørgen Kristensen og Helle Donsel

Referent: Ronja Hougner Vejdegren

1: Velkomst

Arkivar Ronja Hougner Vejdegren bød velkommen.

2: Nyt fra Rigsarkivet

a) Siden sidst v/ Allan Vestergaard

Arkivleder Allan Vestergaard berettede, at der siden sidste brugerrådsmøde er taget beslutning om, at indkøbe fire nye scannere, der skal placeres på Rigsarkivets fire læsesale. Dermed kommer der til at være en ekstra scanner til rådighed på læsesalen i København. Beslutningen er baseret på de gunstige tilbagemeldinger der har været i forhold til den scanner der allerede er placeret i København. På de øvrige lokationer betyder scannerne et farvel til kopimaskinen, men dette har været en realitet på Rigsarkivet i København i en rum tid allerede.

Anni Johansen stillede spørgsmål til, om der på den nye scanner vil være en glasplade til rådighed. Hun påpegede, at det vil være en god hjælp. Dette vil blive undersøgt nærmere, da der potentielt kan være nogle teknikaliteter i forhold til skrøbelige arkivalier der kan være problematiske.

Allan Vestergaard, berettede yderligt, at der er indkøbt nyt fotoudstyr til læsesalene. Dette forventes at blive taget i brug i løbet af den næste tid. Medarbejdere og frivillige vejledere er allerede blevet tilbudt kursus i fotografering af arkivalier.

b) Orientering om drøftelser om kommende tiltag på brugerbetjeningsområdet v/ Rigsarkiver Asbjørn Hellum

Rigsarkivar Asbjørn Hellum orienterede om at Rigsarkivet, lige som andre statslige institutioner, er blevet pålagt et omstillingsbidrag på 2 % i årene frem til 2019. Det betyder, at Rigsarkivet i disse år har 22.5 millioner kr. mindre til at løse opgaver. Rigsarkivet kan ikke gennemføre besparelser i dette omfang, uden at det medfører mærkbare serviceforringelser for myndigheder, forskere og brugere. Det har allerede ført til afskedigelser og servicejusteringer, men det er ikke gjort med det, hvis vi skal overholde vores budgetter i de kommende år. Særligt bemærkes, at vi lige inden sommerferien blev præsenteret for en reduktion i indeværende års bevilling på yderligere ca. 700.000kr.

Det er til stadighed Rigsarkivets ønske, at give så god en service som overhovedet mulig. Dog er der noget der skal skæres fra, hvis det hele skal gå op i en større ligning. Nogle forringelser er allerede besluttet som f.eks. lukning af myndighedslån (hvor myndigheder tidligere kunne træffe særskilte aftaler om at låne

arkivalier). Primo august orienteredes de offentlige myndigheder om, at Rigsarkivet som et led i effektiviseringen af virksomheden senest fra 2017 indfører en ny ordning for en myndigheds brug af arkivalier, som myndigheden har afleveret til Rigsarkivet.

Ministerier, styrelser, kommuner, regioner og andre myndigheder, der vil benytte arkivmateriale, de har afleveret til Rigsarkivet, vil fremover have to muligheder for at benytte arkivalierne:

1. Gratis benyttelse på Rigsarkivets læsesale
2. Scanning on demand mod betaling

Ved brug på læsesalen skal materialet benyttes på den af Rigsarkivets adresse, hvor arkivalierne opbevares.

En anden beslutning kommer til at berøre alle Rigsarkivets læsesale. Der er blevet foretaget undersøgelser der vedrører muligheder og konsekvenser af en reduktion i åbningstiden for alle læsesale, således at der i videst muligt omfang tages hensyn til brugsmønstret for læsesalene. Alle fire læsesale opretholdes, men åbningstiderne tilpasses de aktuelle lokale brugsmønstre. I denne forbindelse blev der fremlagt statistik over besøgstal (se bilag 1)

Besøgstillene på Rigsarkivets læsesale har gennem en årrække været faldende. Derfor har man efter nøje overvejelser og undersøgelser valgt at finde en del af de besparelser, vi er pålagt, på læsesalsområdet. Det betyder, at vi indskrænker og tilpasser Rigsarkivets åbningstider på læsesalene. Fra 2001 til 2015 er antallet af besøgende på læsesalene faldet fra ca. 100.000 til ca. 24.500. Rigsarkivet har samtidig med at økonomien beskæres brug for at omlægge og overføre ressourcer til drift af fremtidens digitale arkiv.

Åbningstider fra 1. januar 2017:

Aabenraa	Tirsdag og onsdag	kl. 10-15
Odense	Onsdag og torsdag	kl. 10-15
København	Tirsdag-torsdag	kl. 9-16 og fredag kl. 9-13
Viborg	Tirsdag-torsdag	kl. 9-16

De største indskrænkninger af åbningstiderne sker i Aabenraa og Odense, hvor besøgstillene er de laveste. Åbningstiderne reduceres mindre i Viborg og København, hvor besøgstillene er højere og tilsammen udgør omkring 80 % af samtlige læsesalsbrugere.

Beslutningen er baseret på, at indskrænkningerne på læsesalsområdet vil berøre færre brugere end alternative reduktioner og serviceforringelser. Den altovervejende del af Rigsarkivets brugere betjenes i dag digitalt og berøres ikke afgørende af de ændrede åbningstider. Det hænger sammen med, at der i de senere år er sket et fald i antallet af brugere på vores fire læsesale. Hvor der tidligere var omkring 100.000 besøgende, er der nu mindre end 25.000 besøgende om året. Samtidigt er antallet af brugere af Rigsarkivets digitale services steget markant og ligger årligt på ca. 1,1 millioner brugere.

Den stigende efterspørgsel efter Rigsarkivets digitale ydelser betyder, at digitalisering og tilgængeliggørelse fortsat er i fokus. Det er afgørende, hvis Rigsarkivet også om 5, 10 og 20 år skal kunne leve op til de ønsker og forventninger, som brugerne, Folketinget og regeringen har til et moderne og effektivt nationalarkiv.

Rigsarkivet er til for at indsamle og bevare den skriftlige kulturarv. Rigsarkivet er også til stede for, at tilgængeliggøre den; og derfor er det vigtigt at vi også i fremtiden, indenfor de givne rammer, kan yde vores brugere en professionel og god service i forhold til at benytte Rigsarkivets samlinger og andre tilbud.

Georg Brandt Christensen efterspurgte, at brugerne i stigende grad blev inddraget i de forskellige beslutningsprocesser. Asbjørn Hellum svarede til dette, at det vil arkivet rigtig gerne, i det omfang det kan lade sig gøre.

Lone Bergmann var rigtig glad for orienteringen fra Rigsarkivaren, og efterspurgte, at der løbende blev sendt flere statistikker m.v. ud til brugerne, så de forskellige beslutninger blev mere gennemsigtige. Denne orientering havde bevirket, at hun så forringelserne i et andet lys.

3: Nyt fra Rigsarkivet København/ Odense Viborg/ Aabenraa

Dette punkt udgik.

4: Eventuelt

Anni Johansen efterspurgte kirkebøgerne fra Christiansø der lader til at mangle. Ronja Hougner Vejdegren vil følge op på det. Derudover blev der stillet spørgsmål til en registratur til håndskriftssamlingen. Denne er i al fald fysisk placeret på læsesalen.

Der vil blive indkaldt til Brugermøde i København den 23.11.2016 klokken 14-16.